

Силабус навчальної дисципліни
«Юрисдикція і імунітети в міжнародному праві»

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Рік навчання: 2. Семестр: 4

Кількість кредитів: 150

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські

Назва курсу	«Юрисдикція і імунітети в міжнародному праві»
Електронна версія курсу	

Коротка анотація до курсу: Навчальна дисципліна «Юрисдикція і імунітети в міжнародному праві» належить до вибіркових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня. *Метою курсу* є отримання здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 293 «Міжнародне право» системи знань про особливості інституту юрисдикції та імунітетів в сучасному міжнародному праві; ознайомлення з основними концепціями (теоріями), видами імунітету держави в міжнародному публічному праві, а також із специфікою юрисдикційних імунітетів держави та її власності в міжнародному приватному праві.

Завданням даної навчальної дисципліни є вироблення у здобувачів практичних навичок роботи з міжнародними договорами, конвенціями, угодами у сфері забезпечення імунітетів держави в міжнародному публічному праві, імунітетів і привілеїв міжнародних організацій та їх посадових осіб, дипломатичних привілеїв та імунітетів. Після опанування курсу, здобувачі матимуть загальне уявлення про юрисдикцію та імунітети держав, міжнародних організацій та їх посадових осіб, дипломатичних агентів у сучасному міжнародному публічному праві та міжнародному приватному праві.

Схема дисципліни:

№ з/п	Тема
Тема 1	Імунітет держави від іноземної юрисдикції в сучасному міжнародному праві.
Тема 2	Привілеї та імунітети міжнародних організацій та їх посадових осіб.
Тема 3	Дипломатичні привілеї та імунітети в сучасному міжнародному праві.
Тема 4	Сучасні проблеми юрисдикційного імунітету держави та її власності в міжнародному приватному праві.
Тема 5	Міжнародні стандарти та спеціальні міжнародні стандарти у сфері правосуддя. Міжнародно-правові критерії визначення юрисдикції у міжнародному праві.

Тема 6	Юрисдикція України щодо міжнародних злочинів та юрисдикція міжнародних судових органів щодо України.
Тема 7	Концепція перехідного правосуддя: міжнародно-правовий та національний аспект.

1. Формат курсу: очний та змішаний

2. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

- Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми та продукувати нові ідеї.
- Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел (доктринальні джерела, нормативна база, судова практика).
- Здатність застосовувати методології та методики дослідницької роботи для створення нових системоутворюючих знань.

3. Результати навчання:

- Демонструвати системний науковий світогляд, знання й розуміння сучасної системи міжнародного права.
- Вміти формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень в обраній сфері.
- Розрізняти особливості методології правознавства і методології міжнародного права та вміти застосовувати їх у дисертаційних дослідженнях.
- Використовувати різноманітні джерела правової інформації в науково-дослідній та експертній діяльності (наукові публікації, довідники, бази даних).
- Узагальнювати та аналізувати проблемні питання сучасного міжнародно-правового регулювання міжнародних правовідносин, пропонувати перспективні шляхи їх вирішення.
- Демонструвати високу педагогічну майстерність, викладати на належному наукометодичному рівні навчальні дисципліни відповідно до профілю освітньо-наукової спеціалізації.
- Розроблювати навчальні дисципліни згідно зі стандартом освіти і нормативного змісту підготовки здобувачів освіти різних рівнів із доцільним застосуванням різноманітних методів і методик навчання та оцінювання у відповідності до очікуваних навчальних результатів.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Семінарські заняття (практичні заняття)	24
Самостійна робота	100

Технічне й програмне забезпечення /обладнання. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу Internet), доступ до платформи MOODLE, та оргтехніку для комунікації з викладачем та підготовки (друку) рефератів, проектів та інших письмових робіт.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
2(3)	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Prometheus, YouControl Academy тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

6. Політика оцінювання

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно		
50-59	E	достатньо	задовільно	не зараховано
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції Факультету за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / екзамен - 50/50%
Семінарські	На семінарських заняттях кожен здобувач з кожної теми виконує індивідуальні

заняття	завдання. Рівень знань оцінюється наступним чином: «відмінно» – за умови, що здобувач вищої освіти дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, пропонує правильні рішення задач та вправ, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, робить самостійні узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, відвідував лекційні заняття, має конспект лекцій чи підготував реферати з основних тем курсу; «добре» - коли здобувач вищої освіти володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, використанні правових категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується, самостійно виправляє помилки і знаходить правильні відповіді, відвідував лекційні заняття, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу; «задовільно» - коли здобувач вищої освіти дає правильні відповіді не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за відповідною темою та ступінь самостійності виконаних завдань; «незадовільно з можливістю повторного складання» - якщо студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій. Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне (перший і другий змістовний модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).
Вимоги до самостійної роботи	За кожною темою курсу виконується самостійна робота, що передбачає систематизацію та узагальнення вивченого матеріалу за допомогою побудови схем–моделей та використання графічного і табличного методів. Завдання самостійної роботи мають бути виконані без сторонньої допомоги, творчо, плагіат категорично заборонений. Оцінюється якість та оригінальність наведених схем, моделей тощо. Самостійна робота повинна бути надіслана у впродовж 5 днів після семінарського заняття, на якому була розглянута відповідна тема курсу. Самостійна робота може бути максимально оцінена в 1 бал (за кожен тему).
Умови підсумкового контролю	Підсумкова (загальна) оцінка з курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних здобувачем вищої освіти за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне (перший і другий змістовний модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).

Рекомендована література

Основна:

1. Грушко М. В., Мануїлова К. В. Юрисдикція в міжнародному праві: навчально-методичний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 85 с
2. Міжнародне публічне право : у 2 т. : підручник / за ред. В. В. Мицика ; авт. кол.: В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін. Харків : Право, 2020. Т. 1. Основи теорії. 416 с.
3. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с.
4. Наливайко Л., Максакова Р. Міжнародне судочинство : навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2022. 304 с.
6. Міжнародне право у світі динамічних змін: контури майбутнього міжнародного правопорядку: колект. монографія / наук. ред. В. Репецький, І. Земан, В. Гутник. Львів, Дрогобич: Коло, 2021.

Допоміжна:

1. Юрійчук Є., Опінко С. Діяльність зовнішньополітичних органів влади України в ООН і міжнародних судах щодо протидії російській гібридній агресії. Історико-політичні проблеми сучасного світу. 2021. Т. 43. С. 117–135.
2. Волощук О. Т. Відповідальність РФ за агресію та інші міжнародні злочини проти України в контексті проблеми виконання рішень міжнародних судів. Знання європейського права. 2022. № 2. С. 126–130. URL: <https://doi.org/10.32837/chern.v0i2.359>.
3. Банчук-Петросова О.В. Дипломатія у механізмі врегулювання міжнародних територіальних спорів. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. 2021. № 5. С. 9-21.
4. Кравцов С. О. Особливості арбітражної угоди онлайн в умовах глобалізаційних процесів. *New Ukrainian Law*. 2023. № 4. С. 135–140. URL: <https://doi.org/10.51989/nul.2023.4.18>.
5. Чухрай Н. Специфіка міжнародних конфліктів у контексті їх правового регулювання. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2023. № 2 (16). С. 77–91. URL: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2023-02-77-91>.
6. Тітов Є.Б. Відповідальність представників держав-членів та персоналу на прикладі деяких інституцій Європейського Союзу. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «ПРАВО»*. Випуск 29, 2020. С. 341-347.
7. Cherif Bassiouni M. [1992], *Crimes Against Humanity in International Criminal Law*, New York.
8. De Arechaga E. J. *International Law in the Past Third of the Century* // *Human Rights*. V. 159.
9. Green L.C., *Command Responsibility In International Humanitarian Law* [1995], 5 *Transnational Law and Contemporary Problems*.
10. Hugo Grotius. *The right of war and peace* /Hugo Grotius; [edited and with an introduction by Richard Tuck]. Indiana: Liberty Fund, Inc., 2005. 1083 p.
11. Hans Kelsen, *Collective and Individual Responsibility in International Law with Particular Regard to the Punishment of War Criminals*, 31 *Cal. L. Rev.* 530 (1943). URL: <http://scholarship.law.berkeley.edu/californialawreview/vol31/iss5/3>.

Інтернет джерела

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://kmu.gov.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. URL: <http://ccu.gov.ua>.
4. Офіційний веб-сайт Президента України. URL: <http://president.gov.ua>.
5. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
6. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: <http://gntb.gov.ua/ua>.
7. Сайт Каталогу журналів з відкритим доступом (Directory of Open Access Journals). URL: <https://doaj.org>.
8. Сайт Дослідницької мережі з соціальних наук (Social Sciences Research Network). URL: <https://www.ssrn.com/en>.
9. Наукова електронна бібліотека eLibrary. URL: <https://elibrary.ru/defaultx.asp>.
10. Офіційний сайт ОЕСР. URL: <http://www.oecd.org/tax>
11. Манільська декларація. URL: www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_568#Text10.
12. Римський Статут МКС. URL: www.minjust.gov.ua/m/str_51462.
13. Огляд прецедентного права Суду Європейського Союзу у сферах, що регулюються Угодою про асоціацію між Україною та ЄС URL: www.eu-ua.kmu.gov.ua/sites/default/files/inline/files/review-of-the-case-law-of-the-eu-court-of-justice-fields-covered-by-the-association-agreement-2018.1.1.ukr_1.pdf15.